



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

*Mr. Prof. Dahl
R. og D.*

DET KONGELIGE

VAJSENHUS



N. 29^{te} Marts Kl. 16-1.

1906

Statens pædagogiske Studiosamling
København V.

Beretning

om

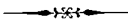
det kgl. Vajsenhus

1906

ved

Ch. Gandrup,
Inspektør og Forstander.

1906. Nr. 141



Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

1906.

Direktøerne ere:

- Hr. Kammerherre, Professor F. Meldahl (SK. DM.)
(¹⁸/₁₁ 1894). Kurator ²³/₃ 1878.
- Hr. Biskop, Ordensbiskop, Dr. phil. & theol. T. S.
Rørdam (SK. DM.) (²⁰/₄ 1896).
- Hr. Statsraadssekretær J. L. R. Koefoed (K.¹ DM.)
(⁹/₁₀ 1900),

Kuratorerne ere:

- Hr. Direktør, Forlagsboghandler Jacob Hegel
(R. af D.) (²⁷/₂ 1888).
- Hr. Etatsraad, Grosserer Claus L. Smidt (K.)
(¹⁸/₁₁ 1895).
- Hr. Direktør C. C. Gammeltoft (R. af D. DM.)
(¹⁵/₈ 1904).
-

Med dyb Vemod hejsede vi den 29. Januar Flaget paa halv Stang for vor elskede gamle Konge. Han var en Riddervagt for Ære og Ret, Folkets trofaste Ven, Fædrelandets Værn og Støtte.

Tak og Ære for hans Livsgerning, Kærlighed om hans Minde!

Det kgl. Vajsenhus er stiftet af Frederik den IV. ved Fundats af 21de Juli 1727.

Dets Virksomhed omfatter forældreløse Børn af alle Stænder i hele Landet.

For Sjællands Stifts Vedkommende understøttes Børnene fra selve Stiftelsen i Kjøbenhavn, som dog undtagelsesvis ogsaa antager sig Børn fra andre Stifter.

Til Loll.-Falsters Stift, Fyens Stift og de 4 jydskes Stifter sender Vajsenhuset aarlig af sine Midler 14,400 Kr. til Understøttelse for derboende forældreløse Børn.

Ansøgninger om Understøttelse fra Vajsenhuset skulle da for de Børns Vedkommende, der bo i Sjællands Stift, indgives til Direktionen for det kgl. Vajsenhus i Kjøbenhavn. For dem, der bo i de øvrige Stifter, maa Ansøgning indsendes til Stiftsøvrigheden i det Stift, hvor Barnet har sit Ophold.

De forældreløse Børn, der optages i Vajsenhusets Skole, **bo ikke** paa selve Stiftelsen, men hos Slægtninge eller Plejeforældre i Kjøbenhavn.

Denne Forandring fra Bopæl og Opdragelse paa selve Stiftelsen til Familiepleje uden for Stiftelsen foregik ved kgl. Resolution af 23de Maj 1826 efter Indstilling af Direktionen i Erkendelse af, at det var et Barn tjenligst at opdrages i Familie, helst hos Slægt eller Venner, eller, hvis ingen saadanne findes, der hvor Ansøgerne, hvem det paahviler at skaffe Barnet et godt Hjem, maatte finde det bedst. Naar Ansøgeren er ude af Stand dertil, kan Vajsenhuset træde hjælpende til.

Hvor Hjemmet ikke byder betryggende Garantier

for Barnets gode Opdragelse og ikke forstaar at samarbejde med Skolen paa rette Maade, kan Vajsenhuset flytte Barnet til et andet Hjem.

I disse Plejehjem sker der stadigt Tilsyn gennem Forstander, Viceinspektør og de paagældende Klasselærere og Lærerinder, saa at Forbindelsen mellem Skole og Hjem altid holdes levende. Mindst hver 3dje Maaned bliver der afholdt samlet Lærermøde under Forstanderens Ledelse, hvor alle Forhold vedrørende Hjem, Børn og Skole da behandles.

Skolens Elevantal er 270 Børn (135 Dreng og 135 Piger), dels forældrelose (Vajser), dels faderlose.

Af de forældrelose Børn ydes der en Del (for Tiden 120) foruden fri Skolegang ogsaa en aarlig Pengeunderstøttelse, alt efter de ledige Pladsers Antal, og hvor Børnenes Trang og særlige Forhold maatte gøre det ønskeligt; denne Understøttelse bortfalder ved Barnets Konfirmation.

For de forældrelose Børn i Stiftet, der bo udenfor Kjøbenhavn og nærmeste Omegn, og af en eller anden Grund helst maatte forblive paa det Sted, hvor de have deres Tilhold, kan der ansøges om en Pengeunderstøttelse alene (120 Kr. aarlig).

De faderlose have fri Skolegang, Bøger og, for saa vidt de gøre sig værdige dertil, ogsaa Konfirmationsudstyr. Endvidere have de Adgang til flere Legater, hvor de maatte gøre sig fortjente dertil.

Som Regel optages kun ægte fødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig uægte Børn“. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældrelose Børn udfordres i øvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge ere døde, at de efter disse ikke have arvet eller hos Slægtninge og Venner nyde saa meget, at de deraf kunne til Nødtørftighed underholdes.

- 2) at de have naaet en Alder af 5 à 6 Aar;
- 3) at de ere fødte i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke ere behæftede med smitsom Sygdom eller formedelst Legemssvaghed ere ubekvemme til Arbejde.

Det ved Hr. Kammerherre Meldahls Initiativ i 1902 paabegyndte Indlæg af elektrisk Belysning i Festsalen og Vestibulen er i Aar blevet gennemført i begge Skolebygningerne.

For at bidrage sit til at knytte Forbindelsen imellem vore vestindiske Kolonier og Moderlandet fastere, har Direktionen i Aar givet sit Minde til at optage 2 vestindiske Smaabørn (en Dreng og en Pige) foreløbigt paa Prøve. Børnene have gaaet her siden Oktober og er faldne godt i Traad med Kammeraterne.

Den 7de Januar 1906 kunde Hr. Bogbindermester J. V. Andersen fejre sit 25 Aars Jubilæum som Haandgærningslærer ved Skolens Pap- og Træsløjd-klasse. I Dagens Anledning modtog han fra Direktionen en meget anerkendende Lykønskningsskrivelse og en Pengegave samt mange Vidnesbyrd om Venskab og Sympati fra Skolens Lærere og Lærerinder samt fra Elever, forhenværende og nuværende.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strække, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger.

Af konfirmerede Drengene ere 6 anbragte ved Haandværk, 1 ved Handel, 5 paa Kontor, 1 til Præliminæreksamen, 1 som Sømand, 1 som Gartner og 1 som Mejerist.

Af konfirmerede Piger ere 8 anbragte i Tjeneste, 4 ved Husvæsenet, 4 i Forretning, 3 paa Kontor,

2 til Bogholderkursus, 1 til Præliminæreksamen, 1 ved Telefonselskabet og 1 i Kogeskoie.

Med de Børn, som blive anbragte uden for Kjøbenhavn, i Provinserne, fører Forstanderen Tilsyn ved sine aarlige Inspektions- og Anbringelsesrejser.

Helst anbringes de udgaaede Elever ved Haandværk eller Handel. Uden at paatage sig nogen Forpligtelse stræber Vajsenhuset dog at tage Konsekvensen af sine humane Bestræbelser ved at hjælpe saadanne Elever frem ad den rette Vej, hos hvem der afgjort findes særlig fremragende Evner i en bestemt Retning. Vajsenhusets Elever rekruteres jo fra alle Samfundslag, hvor Forældre eller Fædre ved deres Død ikke have efterladt sig saa meget, „at Børnene deraf til Nødtørftighed kunne opdrages“. Derfor er der overmaade mange Børn, udgaaede af dannede Hjem, hvis Udvikling er brudt midt under deres Opvækst ved Forældrenes eller Faderens Død, hvorfor Opgaven ikke bør eller kan være at sænke Niveauet for Barnets videre Udvikling og saaledes bringe en helt misvisende Forskydning ind i Barnets eller Familiens Liv. Nej, Opgaven er tværtimod at bevare, hvad der er erhvervet af Dannelselse og Udvikling fra tidligere Barneaar og saaledes føre Barnet videre frem, henimod det Maal, som var tilstræbt fra Begyndelsen, og som vilde være naaet, hvis Forsørgerens Død ikke var kommen hindrende i Vejen. „Meningen er ikke“, som Biskop Mynster i 1844 udtalte det, „at Vajsenhuset skal nedsynke til et Soulagement for Fattigvæsenet, men Opgaven maa være den, at Vajsenhusets Værd som Forsørgelsesanstalt aldrig forringes. Vajsenhuset har derfor ikke tilforn nægtet Hjælp til Børnenes videre Fremgang; det har endog holdt Børn til Studeringer o. s. v. Vajsenhusets skønne Bestemmelse er det at træde forældreløse Børn i Faders og Moders Sted, men denne

Bestemmelse vilde det kun højst ufuldkomment opfylde, dersom det forlød Børnene, saa snart deres Skoleundervisning var tilendebragt“.

Denne af Biskop Mynster udtalte Opfattelse af Formaalet for Vajsenhusets Virksomhed har været den ledende Grundsætning for alle Stiftelsens Direktioner.

I Konsekvens af denne Opfattelse bestræber Vajsenhuset sig nu for at bevare Forbindelsen mellem Skolen og de udgaaede Elever, da disse ellers oftere mangle al anden Tilknytning i Livet og saaledes let kunne tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“. Dette sker dels ved at hjælpe med Raad og Daad, saa vidt vi evne, dels ved Aaret rundt, med Undtagelse af de 3 Sommermaaneder Juni, Juli, August, at samle de udgaaede Elever, for saa vidt det kan forenes med deres Livsgerning og Pligter mod denne, her paa Vajsenhuset til selskabelige Sammenkomster under Lærertilsyn i

„Det kgl. Vajsenhus' Ungdomsforening“,

oprettet 1ste Septbr. 1891. Møderne holdes paa selve Vajsenhuset, for Pigerne om Mandagen og for Drengene om Torsdagen fra 7—10. Paa disse Aftener læses der Stykker af de bedste danske Forfattere op for dem, eller „Vajsenhuskvartetten“ spiller, Drengene øve sig i Skiveskydning o. l. Den forforrige Aar paabegyndte Række Oplæsninger af danske Skuespil med fordelte Roller, hvori de unge Piger og unge Mennesker samvirke, er fortsat i Aar. Denne Foranstaltning danner saaledes et gavnligt Supplement til Skolens Danskundervisning, hvor der paa Grund af vigtigere Krav tidt ikke levnes megen Tid til videregaaende litterær Paavirkning. Disse Oplæsninger turde formentlig just i denne mere modne Alder øve en frugtbarørende Indflydelse og tilegnes med virkelig Forstaaelse. I det forløbne Aar er der saaledes læst:

- Holberg: Don Ranudo de Colibraders
eller: Fattigdom og Hoffærdighed.
Det arabiske Pulver.
- Hostrup: Den Tredje.
Intrigerne.
Feriegæsterne.
- Heiberg: Køge Huskors.
- Hertz: De fattiges Dyrehave.
- Th. Overskov: Hvilken er den rette?
En Valgdag.
En Fødselsdag i Stutteriet.

Ved Foraarstide foretoges der en større Udflugt med de unge i Nordsjælland.

Der er bestandig i Lokalet fremlagt et stort Udvalg af ypperlige Billedværker og illustrerede Bøger, hvormed de unge lejlighedsvis kunne beskæftige sig, samt en betydelig Mængde Stereoskopbilleder fra alle Verdens skønneste Egne, saaledes at der altid er nok til nyttig og fornøjelig Underholdning.

Et Bibliotek, bestaaende af dansk, tysk og engelsk Litteratur, beregnet paa de unges Tarv, er indrettet til Udlaan.

Ved disse Sammenkomster er Forstanderen altid til Stede, saa at de unge, der ved deres Forretninger ere hindrede i at træffe ham i Kontortiden om Formiddagen, ere sikre paa bestandig at kunne træffe ham der, naar de trænge til hans Hjælp eller Raad.

Stiftelsesfesten afholdtes den 11te Oktober 1905.

Festen indledes med Afsyngelsen af efterfølgende Kantate:

Kongegave til de smaa,
 de som uden Fader, Moder,
 de som uden Livets Goder
 ensomme ved Vejen staa!
 Fosterhjem for de forladte,
 du, som skænker os de Skatte,
 vi skal bygge Livet paa!

Du har læget Sorg og Savn
 som en Kærlighedens Kilde,
 du har virket i det Stille
 mange Slægtled rigt til Gavn.
 Mange Skæbner har du bjærget,
 mange Sjæle har du værget
 trofast i din Moderfavn.

Ingen kan sove sig Lykken til,
 ingen kan fange Sejr i Blinde,
 kun den, som vil,
 vil af al Evne, kan Prisen vinde.

Livet er uafvendelig Strid
 staaende Kamp mellem stærke og svage,
 derfor med Flid
 rust dig fra Ungdommens tidligste Dage.

Da vil Du lære, hvad der saa sker,
 skulde end Modgang dig overvælde,
 Arbejdet er
 Menneskets bedste og ærligste Fælle.

Kundskab er Fører god,
 Gænveje for din Fod
 vil den dig skabe;
 har du den, vil aldrig du
 Flidens Frugter tabe.

Gudsfrygt er Hjertets Skjold,
 Værn mod al Ve og Vold,
 Fristed i Fare,
 har du den, vil altid du
 Hjertets Fred bevare.

Barn! vil du leve trygt,
 Kundskab og Herrens Frygt
 skal du forene,
 da vil smukt paa Livets Træ
 grønnes alle Grene.

Snart Skoletiden henrinder,
 snart har du Farvel den sagt,
 naar du da bevarer Minder,
 som bleges, men aldrig forsvinder,
 og Hjertet fast til den binder,
 har Skolen sin Gerning fuldbragt.

O maatte du med dig tage
 en Rejsepenge fuld god,
 saa har du fra Ungdommens Dage,
 hvorhen du i Verden skal drage,
 en Skat dog i Sjælen tilbage,
 som løfter og styrker dit Mod.

Kongegave til de smaa!
 Tak for hvad vi fik i Eje!
 du har banet os de Veje,
 vore Fødder skulle gaa.
 Fosterhjem for Barnelivet!
 Tak for hvad du har os givet
 til at leve Livet paa.

Idet Biskoppen gik ud fra det gamle Ord*): „Barnet er Mandens Fader“, og paaviste dets Lighed med Ordsproget: „Hvad man i Ungdommen nemmer, man aldrig i Alderdommen glemmer“, og det bibelske Ord: „Mit Barn, elsk Undervisningen i din Ungdom, saa skal du finde Visdom indtil de graa Haar“, lagde han Børnene paa Sinde, at der ikke blot er en udvortes Sammenhæng mellem Barndom, Ungdom og Alderdom, men ogsaa en indvortes. I Barnet er der ligesom i Frøkornet en levende Spire, ja, Barnet selv er en levende Spire, en levende Begyndelse til det, der skal udvikle sig senere i Livet. Ligesom nogle Frøkorn kun kan udvikles til en lille Blomst og andre til et stort Træ, saaledes har ogsaa hvert Menneskebarn faaet sine særlige Evner af Gud. Alle har ikke faaet de samme Evner eller Naturgaver (thi Ordet Evne har jo en dobbelt Betydning, det betyder baade Kraft til at udføre noget, men tillige en Gave); nogle har faaet Gave f. Eks. til Musik, andre har „ingen Stemme“. Thorvaldsen fødtes som alle andre Børn, og dog havde han faaet Evner og Gaver, som kun faa.

Alle store Mænds Liv viser, at de har arbejdet og brugt deres Evner; her hører Ligheden med Frøkornet op. Frøkornet kan ikke arbejde paa sin egen Udvikling, men Barnet kan og skal benytte de Evner, Gud har skænket. Derfor skal Barnet vejledes i Hjemmet og Skolen; thi hvad enten Barnet har smaa eller store Evner, kan alle Børn blive til noget. Ethvert Barn kan arbejde paa at udfylde sin Plads i Samfundet mellem andre Mennesker, og hvis det ikke ved sin Udgang af Verden savnes af andre Menneskehjarter, er det ikke „blevet til noget“. For at blive til noget, maa Barnet lære nyttige Kundskaber; men Mennesket lever jo ikke af Brød alene, ja, Mennesket dør af Brød-

*) Talerne i Beretningen ere alle refererede af Hr. cand. theol. Chr. Ottesen.

det alene; thi ikke blot Legemet, men Sjælen maa have Føde, et egenkærligt og hjerteløst Menneske bliver ikke til noget. Derfor maa Barnet ogsaa vejledes saaledes, at Hjertet kan blive varmt og give Plads for andre Mennesker, Barnet maa lære at lyde, at høre efter Hjertets Stemme; ellers kan det ikke byde, byde over sig selv og styre sig selv. Endelig maa Barnet lære Glæden ved at gøre sin Skyldighed og sin Pligt; thi Lykken er ikke, som mange mener, at kunne gøre, hvad man selv vil, men Lykken er at have et „Du skal“ over sig, baade i Forholdet overfor Gud og Mennesker, thi saa føler man, at man ikke er ene om Ansvaret, men at Gud er med til at bære Ansvaret for os.

Med Ønsket om, at Børnene saavel i Skole som Hjem, thi skønt forældrelose havde de dog alle et Hjem, maatte vejledes til at lyde og glædes over at gøre deres Skyldighed, at de maa faa Hjerterne op for, hvad der er stort og skønt, og holdes borte fra „Grinet“, der søger at nedrive ved at latterliggøre, henviste Biskoppen til Slutning til Bibelers ædle Skikkelser og fremfor alt til Kristus. Thi det er alene ved Ham, vi kan blive til noget og faa Guds Velbehag, selv om vi hver Dag maa bede: Forlad os vor Skyld!

Derpaa blev Kantatens sidste Del afsungen.

Fredens Gud, som ene kan
 give Livet Vækst og Lykke,
 lær os paa vort Værk at bygge
 ret med Hjerte og Forstand.
 Værn de unge! du bevare
 denne faderløse Skare
 til din Ære for vort Land.

Gyd du Villiens stærke Staal
 i de Hjerter, her skal raade!
 øs du af din rige Naade
 Styrkedrik i Livets Skaal!
 At vor Skole ret maa evne
 til din Ære frem at stævne,
 altid trofast mod sit Maal.

Efter den sidste Afdeling af Kantaten uddelte Biskoppen Præmier til de flinkeste Dreng og Piger. Præmierne bestod dels af Ure med de præmieredes Navnetræk og dels af gode illustrerede Bøger i Pragtbind. Efter Præmieuddelingen spillede Vajsenhusets Drengeorkester nogle Numre.

Skolen afholder aarlig 2 Julefester, en for Skolebørnene den 28de December og en for de udgaaede Elever i „Det kgl. Vajsenhus' Ungdomsforening“ den 29de December.

Julefesten for Skolebørnene fejredes den 28de December. Festen begyndte ved sædvanlig Tid Kl. 5.

Forstanderen bød velkommen og udtalte Haabet om, at denne Julefest som saa mange tidligere maatte give os en Skat gode Minder, Børnene senere hen i Livet kunde tage op af og se tilbage paa med Glæde.

Efter at alle havde sunget „Glade Jul“ læste Forstanderen Juleevangeliet og udtalte dernæst:

Der er tre Spørgsmaal her i Livet, som alle Mennesker søge at faa besvarede; disse tre: hvorfra, hvorfor og hvorhen? Hvorfra ere vi komne? Hvorfor leve vi? Hvorhen gaa vi? Alle, baade unge og gamle, lærde og ulærde, kloge og enfoldige møder disse tre Spørgsmaal paa deres Vej, og alle Mennesker føle en Trang til at faa Klarhed over disse Spørgsmaal. Kravet om de tre Spørgsmaals Be-

svarelse er af saa stor Vægt, at dersom vi komme til Klarhed over dem, da fyldes vi med Glæde, men faa vi den ikke, da skorter det paa Lykke, og det uopfyldte Krav volder idelig Sorg og Trængsel. Fra Oldtids Dage til Nutid har de lærdeste Mænd gransket over disse Spørgsmaal, og Svaret er blevet givet paa højst forskellig Maade. Men ikke blot de store Tænkere ogsaa de gamle Vikinger, Stridens og Handlingens Mænd, følte, at disse Spørgsmaal skulde og maatte besvares. Saaledes samlede en Gang i Følge en Fortælling de gamle Vikinger i Hallen omkring Baalet, og efter gammel Sæd, naar Maaltidet var endt, holdt de af at lytte til viis og forstandig Tale. Da fremsatte Høvdingen det Spørgsmaal: hvad er Livet? De vise og forstandige Mænd tav i nogen Tid, indtil een af de ældste rejste sig og sagde: Livet er som en lille Fugl, der kommer ude fra Mørket og flyver en kort Tid inde i den lune Hal i Varmen og Lyset, men flyver saa atter ud i Mørket og bliver borte i Mørket

Men denne Anskuelse er ikke til at leve paa og bringer ingen Hjertefred. Som Modsætning til den har vi faaet Juleevangeliet med Lysglans fra Himmelen og Englesang fra oven med Budskabet om, at en Frelser er født, og det en Frelser, der selv giver Svaret paa de tre Spørgsmaal. Frelseren svarer os: Vi er udgaaede fra Gud Fader i Himmelen; vi skal leve et Liv i Gud til vor egen og vore Medmenneskers Velsignelse, og endelig skulle vi gaa hjem til Guds Rige, hvor der ikke er Mørke, men Lys og evig Herlighed med Glæde. Jo dybere denne Tro kan trænge ind i os, des rigere Glæde føle vi, thi herved er Spørgsmaalene blevne besvarede, og vi faa den Hjertefred, hvortil vi trænge. Lad os derfor takke Gud Fader, at han har besvaret disse Spørgsmaal for os og givet os en Frelser, der vil føre os ud af Mørket og hjem til Lysets Rige.

Derpaa sang alle „Dejlig er Jorden“.

Til Juletræet havde d'Hrr. Forlagsboghandlere Lehman & Stage skænket en Del gode Bøger.

Hver Juleaften ydes der desuden til de fattigste Hjem her i Skolen en halv Skinke og 2 Pund Risengryn, for at intet Barn, der gaar i Vajsenhusets Skole, i Juletiden skal savne det fornødne for sig og sin Familie. I Aar uddeltes der saaledes 88 halve Skinker og 176 Pund Risengryn.

Julefesten for de udgaaede Elever fejredes den 29de December.

Efter at have budt de unge Mennesker velkommen og udtalt Ønsket om, at denne Julefest maatte blive et nyt Led i den Række af gode Minder, de havde fra Vajsenhuset, lod Forstanderen Musikken spille „Glade Jul“, som blev sunget af alle tilstedeværende. Derpaa oplæste Forstanderen Juleevangeliet og udtalte i Tilslutning hertil:

Det er en stor Velsignelse her i Livet at have en god Fader, en Fader, der er stærk, viis og forstandig, hos hvem man altid kan hente Raad og Hjælp. Er det nu end saaledes, at de fleste af eder have mistet Fader i en tidlig Alder og saa godt som ikke have kendt ham, bærer dog de fleste paa Erindringer gennem eders Moder om Fader. Og det staar da klart for eder, at Fader var en stærk Mand, der vilde beskytte eder mod al Fare, og Faders Arm var ligesom Moders Forklæde det bedste Gemmested og den sikreste Borg i al Fare. „Alene gør Vejen tung“ staar der paa vor Medaille, det er godt at have en at støtte sig til, og det er godt at kunne holde en Fader eller en Ven i Haanden, naar Verdens Bølger bruse. Nu ere I jo imidlertid blevne saa store, at I maaske synes, I kan staa paa egne Ben og derfor føle Savnet af en Fader mindre; men netop i denne Ungdommens Tid, da Livet kalder paa eder til alle Sider, har I, trods al eders Styrke og Ungdoms Kræfter, i endnu højere Grad Trang til en Fader. Derfor er det Menneske lykkeligt,

som ikke skal gaa den tunge Vej alene. Thi Livet kalder, Kræfterne bruser i Ungdommen, og Verden lokker den unge paa saa mange Maader, og tidt er det vanskeligt at modstaa Fristelsen og finde den rette Vej, men da er det godt at have en Fader, der kan lede os alle, unge og gamle, paa den rette Vej. Men nu viser jo netop Juleevangeliet, at vi har en Fader, der tager sig af os og holder os ved Haanden. Ja, højlovet være Gud for sit Julebud! vi har en Fader, der er stærk og viis og forstandig, en Fader, der vil hjælpe os i al Ting og har givet os sin Søn til Frelser og til at vise os Vejen; thi Kristus har selv sagt: alt hvad I bede Faderen om i mit Navn, det vil han give eder. Dersom Kristendommen ikke var kommen, maatte vi nøjes med at stole paa os selv og vore egne Tanker, men da vilde det gaa os som Hedningerne, der levede i stadig Frygt og Skælven for den ukendte Gud. Men naar Juleklokken ringer, ringer den al Frygt og Skælven ude og bringer Bud om, at nu har vi en Fader, der vil frelse os fra alt ondt og fra den værste Fjende: fra os selv, frelse os og føre os paa ret Vej, naar Fristelsen kommer. Thi alt hvad vi bede om i Jesu Navn, vil Faderen give os, og selv om vore Bønner ikke gaa i Opfyldelse, ville vi dog senere hen i Livet sige, Gud være lovet, at det ikke gik, som vi bad om den Gang, og Gud være lovet, at vi har en viis og forstandig Fader, der fører alt til det bedste for os. Ja, lad os takke Faderen i det Høje fordi han er en god Fader, og lad os holde ham fast i Haanden, i saa Fald vil Juleglansen vare ud over selve Julestemningen ved Julefesten og skinne over hele vort Liv. Lad os i denne Tro og i dette Haab synge den gamle Salme sammen: „Dejlig er Jorden“.

Stiftelsens Læge er Hr. L. Djørup, som ansattes af Direktionen den 20de September 1900. To Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag fra 9—10 — har han

Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstanden paa Stiftelsen med en vedlagt Tabel over de Børn, der have været syge, og de Sygdomstilfælde, hvoraf de have lidt.

Kjøbenhavn, den 18de April 1905.

Til

Direktionen for det kongelige Vajsenhus.

Sundhedstilstanden hos Børnene i Vajsenhuset har atter i Aar været gennemgaaende god. — I Skoleaarets sidste Maaneder har der været en Del Tilfælde af Faaresyge; andre epidemiske Sygdomme ere kun optraadte i ringe Antal. Et Par Tilfælde af Skarlagensfeber ere blevne behandlede paa Blegdamshospitalet.

For at kunne holde Øje med Børnenes Vækst og Udvikling er der paa Forstanderens Foranstaltning blevet indført regelmæssig Vejning af dem, foreløbig 2 Gange om Aaret. Vejningen foretages i Badelokalet af den Tilsynshavende ved Badningen.

L. Djørup.

Som Stiftelsens Arkitekt fungerer Hr. Slotsforvalter, Arkitekt Otto Zeltner.

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 21 Vajser og et mindre til 22 Skolebørn.

Efter Konfirmationen ere 42 Vajser (26 Dreng og 16 Piger) og 28 faderløse (20 Dreng og 8 Piger) blevne understøttede.

De 14,400 Kr., som Vajsenhuset aarlig udreder af sine Midler til de 6 Stifter uden for Sjælland, ere ifølge Indberetning fra Stifterne anvendte saaledes:

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 66 Børn (12 i Købstad, 54 paa Land).

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 28 Børn (10 i Købstad, 18 paa Land).

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 29 Børn (13 i Købstad, 16 paa Land).

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 43 Børn (25 i Købstad, 18 paa Land).

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 33 Børn (13 i Købstad, 20 paa Land).

Lolland-Falsters Stift har modtaget 1,610 Kr., understøttet 26 Børn (10 i Købstad, 16 paa Land),

I alt modtaget 14,400 Kr., understøttet 225 Børn (83 i Købstad, 142 paa Land).

Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1ste Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det københavnske Vajsenhus's og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i Kjøbenhavn kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede, Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsøvrighederne, dog at disse ikke behøve straks at uddele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i Kjøbenhavn, men maa være

berettigede til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31te Marts 1905 er der udgaaet 2,893 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 1,733 Skolebørn (faderløse).

Skolen.

Elevantallet er 270 Børn 135 Dreng, 135 Piger), som ere fordelte i 10 Klasser (5 Dreng- og 5 Pigeklasser).

Skoledagenes Antal har været 243.

Undervisningsfagene i Skolen ere:

Religion.	Sundhedslære.
Dansk.	Naturlære.
Tysk.	Geometri.
Engelsk.	Aritmetik.
Historie.	Regning.
Geografi.	Skrivning.
Naturhistorie.	Tegning.
Haandgerning (Sløjd).	Gymnastik.
Dans.	Sang.

Musik — for Drengene: Violin, Bratsch, Violoncel og Kontrabas.

For tilbagestaaende Børn gives der Ekstra-Undervisning uden for Skoletiden, særlig i Engelsk og Tysk, henholdsvis af Hr. cand. theol. Chr. Ottesen og Hr. cand. phil. J. Sommer, dog ogsaa i alle andre Fag, hvor det efter Lærernes Skøn maatte være nødvendigt for at hjælpe dem frem til at følge med deres Klasse. Dette bliver særlig nødvendigt for de forældre-løse Børn (Vajser), da disse jo ved Forældrenes Død

komme herind fra mange forskellige Samfundslag, højst forskellige Skoleforhold og i meget forskellige Aldre.

Undervisning i Haandgerning er lagt midt i Skoletiden for at bringe Afveksling og styrke Kræfterne.

Haandgerningsskolen for Drengene bestaar af 2 Afdelinger: en Snedker- og Drejerskole og en Pap- og Træsløjdscole. De 3 øverste Drengeklaser deltage i denne Undervisning.

I Snedker- og Drejerskolen, der ledes af Hr. Carl Larsen, forarbejdes alle Slags Træsager, saasom: Slæder, Vogne, Reoler, Pulte, Trillebøre o. a., der alle anvendes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ.

I Pap- og Træsløjdskolen, der ledes af Hr. Bogbindermester J. V. Andersen, udføres alle Slags Paparbejder (Syæsker, Skoletasker o. l.) og Træarbejder (Træindlægning, Løvsavskæring, Børstebinding o. l.), hvorved Børnenes Nøjagtighedssans, Opfindsomhed og Fingernemhed kunne udvikles. Alle saadanne Arbejder anvendes ligeledes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ. I denne Skoleafdeling laves endvidere alle de Skrive- og Stilebøger, der bruges i Skolen.

Haandgerningsskolen for Pigerne er ligeledes delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestrikning og een for Skræddersyning.

I Linnedsyskolen, der ledes af Frk. Ditlevsen og Frk. Moberg, sys alt Linned til Børnenes Konfirmation, ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstriking, Broderi o. a., dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Skræddersyskolen ledes af Frk. H. Luther; i den sys alle Pigerne Konfirmationskjoler samt

de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet den 1ste Oktober 1890, ledes for Tiden af Hr. Musiker E. Prehn (1892) og Hr. Musiker H. Larsen (1895). Der undervises ialt 43 Drengene: 28 i Violinspil, 6 i Violoncel, 6 i Bratsch og 3 i Kontrabas. Det er ikke Hensigten med denne Skole at opdrage nogen, eller blot indirekte tilskynde nogen, til at gaa Musikervejen, tværtimod, enhver Lyst i saa Henseende bliver som Regel hæmmet og holdt nede; det skal kun være en Glæde og Opmuntring ved Siden af Livets daglige Arbejde. Hovedformaalet for Oprettelsen af denne Skole er at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og god Maade og ved Indøvelse i den rene klassiske Musik allerede fra 8 Aars Alderen af at give dem Afsmag for daarlig og uædel Musik, hvormed saa mange andre mindre gode Tilbøjeligheder slaa Følge, kort sagt, give dem gode Vaner fra den tidligste Tid, og dertil lægge det klart for Børnene, hvad Samarbejde og Disciplin inden for Arbejdets Ramme kan udrette, selv med smaa Kræfter og Midler. Dette lære Børnene at forstaa i Skoletidens Løb ved det aarlige, stadige Arbejde paa Sammenspil til Eksaminerne, og uden for Skoletiden, naar de ere konfirmerede, ved Sammenspil i Skolens store Strygekvartet (paa ca. 25 Deltagere).

Dette Elev-Orkester, i hvilket alle de Drengene, som anbringes her i Staden, have Lejlighed til at fortsætte det i Skolen paabegyndte Sammenspil, har sin Øvelse hver Søndag fra 12 til 1 $\frac{1}{2}$, hvad kun kan ske paa denne Tid af Hensyn til Lærlingeforholdene. Det dirigeres af Hr. Musiker H. Larsen. Det afholdt sin aarlige Koncert den 29de Oktober.

Komponisten P. E. Lange-Müller overværede denne Gang Koncerten.

Programmet var følgende:

1. *Johan Svendsen*: Fest-Polonaise.
2. *Tschaikowsky*: Andante Cantabile.
3. *Benjamin Godard*: Berceuse af Op. „Jocelyn“. (Violoncel-Solo).
4. *Lange-Müller*: Udtog af „Der var engang —“.
 - a. Taffelmusik og Prinsens Ankomst.
 - b. Zigeunerveriser.
 - c. Serenade.
 - d. Aria Pastorale.
 - e. Jægersang.
 - f. Spillemandsvise.
 - g. Krigsmandens Vise.
 - h. Danseviser.
 - i. Midsommervise.
5. *Arcangelo Corelli*: Adagio og Allegro. (Violin-Solo).
6. *G. Verdi*: Udtog af Op. „Aida“ (2. Akt).
 - a. Kor og Dans.
 - b. 2den Akts Finale.

Følgende fremmede vare velvilligst Censorer ved Eksamen 1905:

- Hr. Statsraadssekretær Koefoed, K.¹ DM.
 Hr. Arkitekt Ludvig Andersen.
 Fru Bartholin Hansen, eks. Gymnastiklærerinde.
 Hr. Pastor Becker.
 Hr. stud. mag. H. Biering Sørensen.
 Hr. stud med., A. Biering Sørensen.
 Hr. Redaktør, eks. Lærer, A. Dahl.
 Hr. Professor Fr. Dahl, R. af D. og D. M.
 Hr. stud. theol. Eller.
 Hr. Ingeniør Eriksen.
 Frk. cand. phil. Gottlieb.
 Hr. kgl. Kapelmusikus Th. Hansen.
 Hr. Sløjdlærer Hansen.

Hr. Overlærer Hoff, R. af D.
 Frk. stud. mag. K. Kjær.
 Hr. Kredsinspektør Launy, R. af D.
 Hr. cand. mag. Lind.
 Hr. Gymnastiklærer Madsen.
 Hr. cand. theol. Marton.
 Frk. cand. phil. Paludan-Müller.
 Hr. Løjtnant Nielsen, Dbm. og FM.
 Hr. Ingeniør, cand. polyt. A. Nielsen.
 Hr. stud. theol. Reumerth.
 Hr. Professor Riis-Knudsen.
 Hr. cand. phil., Lærer Schou.
 Hr. Krigsassessor Poul Schmidt, Dbm.
 Hr. Grosserer H. Sommer.
 Hr. Ingeniør, cand. polyt. A. Sørensen.
 Hr. stud. theol. Tuxen.

Den 5te Juni var den næstøverste Dreng- og Pige-klasse under Forstanderens og Klasselærernes Ledelse paa Kronborg Slot og i Helsingør og Omegn.

Den 24de Juni var den øverste Dreng- og Pige-klasse under Forstanderens og Klasselærernes Ledelse paa Frederiksborg Slot; samme Dag besøgte de 3 laveste Dreng- og Pige-klasser den zoologiske Have.

I Juni og Juli vare de 3 øverste Dreng- og Pige-klasser under Ledelse af vedkommende Klasselærere og Lærerinder paa Kunstmuseet, Thorvaldens Museum og zoologisk Museum

19de og 20de Juni var hele Skolen paa Koloni-udstillingen, 6te Maj besøgte de 3 øverste Dreng- og Pige-klasser Maleriudstillingen paa Charlottenborg.

For de ældste af vore Dreng har „Selskabet for Naturlærens Udbredelse“ atter i Aar velvilligst aabnet Adgangen til polyteknisk Lærestanstalt, hvor der 2 Gange om Ugen, Tirsdag og Torsdag fra Kl. 6—7,

holdes oplysende Foredrag med Eksperimenter for unge Mennesker. Der er velvilligst overladt os 25 Adgangskort.

195 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien.

Ethvert Tilbud om en god Landopholdsplads i Sommerferien for et eller flere af Børnene vil blive modtaget her med Taknemmelighed. — Dette er saa meget mere ønskeligt, som disse Børn just kunne trænge til et saadant Landophold paa et godt Sted, thi dels ere mange af Børnene af noget skrøbeligt Helbred paa Grund af medfødte Dispositioner fra de tidligt afdøde Forældre, dels ere de alle under saa økonomisk smaa Forhold, at det vil være en Velgering at hjælpe dem til en god styrkende Sommerferie.

I Aarets Løb har Sparemærkesalget som sædvanlig været i god Gænge.

Følgende Legater ere knyttede til Skolen:

Legatet „Emil Liebes Minde“ uddeles til 28 faderløse Børn i de 2 Terminer i Portioner paa 25 Kr.

Frederik Hegels og Elisabeths Hegels Legat uddeles til 4 Børn (forældreløse og faderløse) een Gang om Aaret i Portioner paa 100 Kr.

Flora Ficks Legat, 17 Kr. 50 Øre, foreløbig til en med Testator beslægtet Lærerinde.

Legatet for „en faderløs Drengekonfirmand“ 25 Kr.

Grosserer Julius Høepfners og Hustru Anna Margrethas Legat uddeles til faderløse Børn, i Skoletiden og efter denne, terminsvis i 10 Portioner à 50 Kr.

Frederik Gottlieb Hertzogs Legat uddeles til 2 faderløse Konfirmander — 40 Kr. til hver.

Justitsraadinde Marie Hostrup-Schultz's Legat for faderløse Børn indtil 18 Aars Alderen, 2 Portioner paa 50 Kr. hver Termin.

I Aar har Skolen haft den Glæde at faa et nyt Legat:

Kjøbenhavn, den 5. Septbr. 1905.

Til
Direktionen for Det kongelige Waisenhus.

Hermed tillader jeg mig at forespørge, om den ærede Direktion vil modtage 5,000 Kr. 3⁰/₀ jydsk Landejendommers Creditforeningsobligationer, 5te Serie til Forøgelse af Waisenhusets Legatformue, saaledes at Kapitalen bevares som et særskilt Fond under Betegnelsen Johan Serdin Hansens Waisenhus-Legat, medens den aarlige Rente anvendes til Konfirmationshjælp for saadanne af Waisenhusets Børn, der have mistet begge Forældre, og som efter Forstanderens Anbefaling ved Flid og Opførsel har gjort sig fortjente til saadan Hjælp. Renten ønskes delt i Portioner à 50 Kr., de to til Dreng, den ene til en Pige. Hvad der muligt maatte indvindes ved Obligationers Udtrækning, eller ved, at der et eller andet Aar ikke findes Anledning til Uddeling af alle 3 Portioner, ønskes anbragt paa Sparekasseconto, indtil der med paaløbne Renter er opsparet 1,500 Kr., hvorefter der dannes en ny Portion til Anvendelse paa samme Maade som fornævnt, efter Forstanderens Valg: til en Dreng eller Pige.

Imødesende den ærede Direktions Udtalelser tegner jeg mig

Med Højagtelse

Johan Hansen.

Undervisningen er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

1ste Drengeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Julie Heins ABC og „Danskbogen“. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Diktat med de ældste. Boysens Retskrivningsøvelser, 60 Stykker. 12 Timer.

Religion. Fortællinger af det gamle og nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande med Hovedstæder, Have og større Floder. Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. Hyppig Forevisning af geografiske Anskuelsesbilleder. 2 Timer.

Regning. Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal, Tilsvarende Hovedregning. 5 Timer.

Skrivning. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Julie Heins danske Læsebog IV. Sproglærens første Grundtræk ere indøvede. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Dik-

tat og Genfortælling, Boysens Retskrivningsøvelser. Stykke 60—120. 9 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. 2 Timer.

Historie. Mundtligt gennemgaaet fra Oldtiden til Borgerkrigen. 2 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, til Svejts. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afd., Stykke 1—73. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 5 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Del, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte lærte. Diktat 2 Gange ugentligt. Boysens Retskrivningsøvelser. Stykke 90—200.- 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling til Jesu Fjender. Af Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Stykker af det nye Testamente ere gennemgaaede og lærte. Matthæusevangeliet læst. Palæstinas Geografi. Salmer. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie, fra Oldtiden til Christian den 1ste. 3 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, fra Svejts til Sydamerika. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling, Stk. 74 og ud, 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, 24 Stk. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. 2 Timer.

Regning. De 4 Regningsarter og Reguladetri i benævnte Tal. Indledning til Brøk. Hovedregning. 3 Timer.

Tegning. Fællestegning. 3 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 4de Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte lærte. 1 Stil ugentligt. Diktat og Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Bjergprædikenen efter Matthæus Ev., samt 1. Kor., 13 Kap. o. a. Markus-evangeliet læst. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie fra 1448. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Lærebog Nr. 3, til Frankrig. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemlasserne, 30 Tekstsider. Stil og Version. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stykke 1—41. Fr. Sands tyske Formlære med Undtagelse af 2den Konjugation. 2 Timer.

Geometri. Viktor Borgens Geometri, Side 1—40. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Side 1—27. 1 Time.

Regning. Brøk med ubenævnte og benævnte Tal. Reguladetri. Decimalbrøk. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Naturhistorie: V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie, Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. V. Balslev: Lille Botanik, Side 1—31. 2 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 3 Timer. Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 4 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Drengeklasse (25 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 5te Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte lærte. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. Repetition af Balslevs Bibelhistorie. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Af det nye Testamente er særligt gennemgaaet og lært: Hele Bjergprædikenen, 5—7 Kap. af Matthæus Ev. Peters Bekendelse, Matth. Ev. Kap. 16, 13—28. De ti Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev, 1, 44—52. Nikodemus, Joh. 3, 1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesu Lidelseshistorie efter Joh. Ev. 18. og 19. Kap. Jesu Aabenbarelse for Marie Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie Ap. G. 9, 1—30 og 22. Kap. 1—21. Paulus's Tale i Athen, Ap. G. 17. 22—34. Gal. 1, 11—24. Kærligheden, 1. Kor. 13. Kap. Om Tungen, Jakobs Brev 3. Kap. Palæstinas Geografi og Jerusalems Topografi, Føgerne i det gamle og nye Testamente. Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“ samt Blochs Nordens Historie fra Christian I. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Geografi Nr. 3. fra Frankrig. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemlasserne, 30 Tekstsider. Analyse. Diktat, Stil og Version. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog. Side 76—96. Fr. Sands Formlære. Listovs Elementarbog. Side 66—96.

Geometri. Opgaver efter Spencers Geometri, samt Fladers og Legemers Beregning efter V. Borgens Geometri. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Lettere Opgaver indklædte i Ord efter V. Borgens Aritmetik; desuden 2den Grads Ligninger efter mundtlig Gennemgang.

Rægning. Alle Arter af Reguladetri, Procent-, Delingsregning, Kvadratrods- og Kubikrodsuddragning, Rente og Rentes Rente. Hovedregning. 3 Timer.

Naturlære. V. Borgens Naturlære: Varme. Magnetisme og Elektricitet. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Leddyr og Bløddyr; repeteret 3dje og 4de Klasses Pensa. Repeteret hele V. Balslevs lille Botanik. 1 Time.

Sundhedslære efter Ludvig Hammer: Menneskelegemet og dets Hygiejne. 1 Time.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer og Klodser, Skyggetegning efter Klodser og Gibs, samt Farvetegning efter fritstaaende Genstande. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

1ste Pigeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning og Stavning efter Julie Heins Læsebog, 1ste og 2den Del, samt Digte lærte efter

Nationalsangbogen. Diktat med de ældste: Stk. 1—30 af Boysens Retskrivningsøvelser. 9 Timer.

Religion. Fortællinger fra det gamle og det nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Forklaring af Fadervor og de 10 Bud. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande og Have, Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal; tilsvarende Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandarbejde. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Julie Heins Læsebog, 3dje Del. Digte-lærte efter Nationalsangbogen. Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 60—90. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. Salmer. 2 Timer.

Historie. Mundtligt gennemgaaet fra Oldtiden til Knud den Stores Død. 1 Time.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas til Svejts med Undtagelse af Tyskland. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Division i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Afdeling, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Diktat efter Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 90—160. Digte lærte efter Nationalsangbogen. 5 Timer.

Religion. Efter Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Balslevs Bibelhistorie fra Kong David og til Jesu Fjender. Stykker af det nye Testamente særlig gennemgaaede og lærte. Salmer. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie. Fra Oldtiden til Christian den 1ste. 3 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, fra Svejts til Amerika, samt Tyskland. 2 Timer.

Naturhistorie. Pattedyrene efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog. 1 Time.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—24. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: de 4 Regningsarter i benævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 1 Time.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 3dje Del, er brugt til Oplæsning, Genfortælling, Stavning og Analyse. Digte lærte. Diktat samt Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Salmer. Bjergprædikenen efter Matth. Ev., samt 1. Kor. 13. Kap. gennemgaaede og lærte. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie. Fra Christian den 1ste til Christian den 9de. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Nr. 3. Forfra til Frankrig. 2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog: Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—41. Fr. Sands tyske Formlære, undtagen 2den Konjugation. 2 Timer.

Regning. Division med hele benævnte Tal. Reguladetri med hele Tal. Addition, Subtraktion og Multiplikation af Brøk. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Pigeklasse (25 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 6te Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte lærte. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog, hele Balslevs Bibelhistorie repeteret. Af det nye Testamente er særligt gennemgaaet og lært: Bjergprædiken, 5. til 7. Kap. af Matthæus Evangelium. Peters Bekendelse, Matth. Ev. 16. 13—28. De 10 Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52. Nikodemus, Joh. Ev. 3, 1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesu Lidseshistorie efter Joh. Ev. 18. og 19. Kap. Jesu Aabenbarelse for Marie Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31.

Paulus's Historie, Ap. G. 9, 1—30 og 22. Kap. 1—21.
Paulus's Tale i Athen, Ap. G. 17, 22—34. Gal. 1,
11—24. Kærligheden, 1. Kor. 13. Kap. Om Tongen,
Jakobs Brev, 3. Kap. Jerusalems Topografi. Palæstinas
Geografi. Bøgerne i det gamle og det nye Testamente.
Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie fra
Christian I. Oldtidens og Middelalderens Historie efter
Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Geografi Nr. 3, fra Frankrig.
2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Fed-
dersens naturhistoriske Lærebog: Mennesket, Plante-
læren, Leddyrene og Bløddyrene. 2 Timer.

Sundhedslære. Overlæge Dahlerups Sundheds-
lære mundtlig gennemgaaet.

Naturlære. V. Borgen: Mindre Naturlære: Varme,
Magnetisme og Elektricitet.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog fra
Side 76—96. Hele Fr. Sands tyske Formlære. Listovs
Elementarvog S. 66—96. 2 Timer.

Regning. Brøk under alle Former, Reguladetri,
ligefremt, omvendt og sammensat Forhold, Decimal-
brøk; Gennemsnits-, Delings- og Procentregning;
Hovedregning efter Fømmers Regnebog, 2den Del.
2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Tegning. Konturer efter Fortegning og Traad-
legemer. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Af Salmer læres der af de i Kirken mest anvendte, afpassede efter Børnenes aandelige Modenhed, i 1ste Klasserne 8 smaa, i 2den Klasserne 8, i 3dje Klasserne 10, i 4de Klasserne 14, i 5te Klasserne 16.

Af Fædrelandssange læres i

1ste Klasserne:

Der er et yndigt Land.

I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme. (1ste Vers.)

Danmark, dejligst Vang og Vænge. (1ste Vers.)

Moders Navn er en himmelsk Lyd. (1ste Vers.)

2den Klasserne:

Danmark, dejligst Vang og Vænge (den hele).

Dengang jeg drog afsted.

Kong Christian stod ved højen Mast.

I Danmark er jeg født (den hele),

3dje Klasserne:

Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden.

Længe var Nordens herlige Stamme.

Vift stolt paa Kodans Bølge.

Vort Modersmaal er dejligt.

4de Klasserne:

Slumrer sødt i Slesvigs Jord.

Moders Navn er en himmelsk Lyd (den hele).

Hvor Bølgen larmer højt fra Sø.

Langt højere Bjerge saa vide paa Jord.

5te Klasserne:

repetere alle Sangene, som ere lærte Skolen igennem.

Sanglæreren har da den Opgave for hver Klasses

Vedkommende at lære Børnene de tilsvarende Melodier.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegneinspektør, Professor C. Andersens Metode.

Sangundervisningen ledes efter det ministrielle Sangregulativ af 30te Maj 1899.

Gymnastikundervisningen ledes efter Haandbog i Gymnastik af 1899, udarbejdet af Gymnastikkommissionen af 30te November 1889.

Skolens Lærerpersonele.

Fru J. Bagger, Lærerinde (1870) underviser 1ste Pige-klasse i Dansk, Skrivning og Regning, 17 Timer.

Hr. Viceinspektør H. Larsen, Cand. theol. (1871) underviser de 2 øverste Dreng- og Pige-klasser i Dansk, Historie og Geografi. 36 Timer. Skolebibliotekar.

Frk. E. Ditlevsen, Lærerinde paa Syskolen (1877), 24 Timer. Desuden forestaar hun Pigernes Badning.

Hr. J. V. Andersen, Bogbindermester (1881), underviser Drengene i Bogbinderi og Sløjd. 8 Timer.

Frk. M. Petersen, Lærerinde (1886), underviser 2den Dreng- og Pige-klasse i Historie, 3dje, 4de og 5te Pige-klasse i Naturhistorie og Regning og 3dje Pige- og Dreng-klasse i Skrivning, 3dje og 4de Pige-klasse i Dansk. 30 Timer.

Frk. S. Bruun, Lærerinde (1890), underviser 3dje 4de og 5te Pige-klasse i Tegning, 1ste og 2den Dreng-klasse og 2den og 5te Pige-klasse i Skrivning, 2den Pige-klasse i Dansk og Regning. 30 Timer.

Frk. P. Moberg, Lærerinde paa Syskolen (1890). 18 Timer.

Hr. C. Larsen (1890), underviser Drengene i Snedker- og Drejerhaandværket. 8 Timer.

Hr. Krigsassessor Waldorff (Dbm. og R. af St. A.) (1890), underviser Drengeskolen i Gymnastik, samt leder Danseundervisningen om Vinteren. Desuden forestaar han Drengenes Badning. 10 Timer.

Hr. J. Sommer, Cand. phil. (1891), underviser 5te, 4de og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Tysk, 1ste og 2den Dreng- og Pige Klasse i Religion, 3dje Dreng- Klasse i Dansk, 2den Dreng Klasse i Regning, 3dje Dreng- og Pige Klasse i Historie. 36 Timer.

Hr. E. Prehn, Musiker (1892), leder Sangundervisningen i Skolens 4 nederste Klasser, 12 Timer, og underviser Drengene i Violinspil, 6 Timer.

Hr. Chr. Ottesen, Cand. theol. (1893), underviser 3dje, 4de og 5te Dreng Klasse i Regning, Naturhistorie og Engelsk, 4de og 5te Dreng Klasse i Skrivning, Aritmetik og Geometri, 2den Dreng Klasse i Engelsk, 1ste Pige Klasse i Geografi, samt den øverste Dreng- og Pige Klasse i Naturlære. 36 Timer.

Hr. Alfr. Larsen, Kunstmaler (1893), underviser Drengene i Tegning. 9 Timer.

Frk. N. Brix, eksamineret Gymnastiklærerinde (1893), underviser alle Pige klasserne i Gymnastik og Dans. 10 Timer.

Hr. H. Larsen, Musiker (1895), underviser Drengene i Violin, Violoncel, Bratsch og Kontrabas, 10 Timer, 5te Klasserne i Sang, 2 Timer, og leder Sammenspillet med de udgaaede Elever ($1\frac{1}{2}$ Time).

Hr. K. Obel, Cand. theol. (1900), underviser 2den og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Geografi, 1ste Dreng- Klasse i Regning og Geografi, 1ste og 2den Dreng- Klasse i Dansk. 36 Timer.

Frk. Henriette Luther, Lærerinde paa Skrædderskolen (1902). 9 Timer.

Forstanderen, Cand. theol. (1889), underviser de 3 øverste Dreng- og Pige klasser i Religion. 18 Timer.

Eksaminationsskema

Lørdag den 24de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Engelsk	Hr. Ottesen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Religion	Forstanderen.
		5 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.

Kl. 10—11.	{	1 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
------------	---	------------------	---------------

Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Religion	Forstanderen.
		4 — Historie	Hr. H. Larsen.
		3 — Regning	Hr. Ottesen.
		2 — Historie	Frk. Petersen.
		3 Pkl. Geografi	Hr. Obel.
		2 — Dansk	Frk. Bruun.

Kl. 2—3.	{	1 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
----------	---	------------------	---------------

Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Naturlære	Hr. Ottesen.
		2 — Geografi	Hr. Obel.
		4 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Dansk	Frk. Petersen.

Mandag den 26de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Geometri	Hr. Ottesen.
		2 — Regning	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		3 — Religion	Forstanderen (i 4 Pkl.)

Kl. 10—11.	{	3 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Historie	Hr. H. Larsen.
		4 — Engelsk	Hr. Ottesen.
		1 — Geografi	Hr. Obel.
		4 Pkl. Religion	Forstanderen.
	{	2 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 2—3.	{	3 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{	1 Dkl. Dansk	Hr. Obel.
		5 Pkl. Naturlære	Hr. Ottesen,
		3 — Historie	Hr. Sommer.
		2 — Historie	Frk. Petersen.

Tirsdag den 27de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
		4 — Religion	Forstanderen.
		3 — Engelsk	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Historie.	Hr. H. Larsen.
Kl. 10—11.	{	2 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Aritmetik	Hr. Ottesen.
		4 — Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.)
		3 — Dansk	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Religion	Forstanderen.
		4 — Naturhistorie	Frk. Petersen.
Kl. 2—3.	{	2 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
		3 — Tysk	Hr. Sommer.
		1 — Regning	Hr. Obel.
		4 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		3 — Regning	Frk. Petersen (i 4 Pkl.)

Onsdag den 28de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.)
		1 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 10—11.	{	5 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{	4 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Geografi	Hr. Obel (i 2 Dkl.)
		2 — Engelsk	Hr. Ottesen (i 3 Dkl.)
		4 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		1 — Dansk	Fru Bagger.
Kl. 2—3.	{	5 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{	4 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Tysk	Hr. Sommer (i 4 Pkl.)
		2 — Geografi	Hr. Obel (i 3 Pkl.)

Torsdag den 29de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		4 — Aritmetik	Hr. Ottesen.
		3 — Historie	Hr. Sommer.
		2 Pkl. Regning	Frk. Bruun (i 1 Pkl.)
Kl. 10—11.	{	4 Pkl. Gymnastik	Frk. N. Brix.
Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.)
		3 — Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Religion	Hr. Sommer (i 1 Dkl.)
		3 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen (i 4 Pkl.)
		1 — Regning	Fru Bagger.
Kl. 2—3.	{	4 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Dansk	Hr. Obel.
		1 — Religion	Hr. Sommer.
		4 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.

N.B. Fr. P. Conrath

Fredag den 30te Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen.
		5 Dkl. Geometri	Hr. Ottesen.
Kl. 11—12.	{	1 Pkl. Geografi	Hr. Ottesen.
Kl. 1—2 ^{1/2} .	{	Musik- og Sang-	} Hr. Musiker Larsen og
		prøven	

Fra Kl. 10—4 under hele Eksamen ere:

Pigernes Haandarbejder fremlagte paa 1ste Sal, i Festsalen.

Drengenes i Haandgerningslokalerne i Stuen. Børnenes Skrive- og Stilebøger samt Tegninger ere fremlagte i Sy- og Tegneskolens Lokale paa anden Sal.

De, der ønske at ansøge om Børns Optagelse i det kgl. Vajsenhus, kunne afhente Skemaer til Udfyldning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden Kl. 8—10 Form.

Bekendtgørelser om ledige Vajsepladser indrykkes i Bladene mellem Jul og Nytaar. Ansøgningsfristen udløber hvert Aar den 15de Februar. Det nye Skoleaar begynder Mandag den 2den April Kl. 8.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1906.

Ch. Gandrup.

Ved Musikprøven den 30te. Marts Kl. 1 præcis
i Gymnastiksalen spilles følgende:

Musikprogram.

- V. Rosenberg*: Festmarch af Tragedien „Stærkodder“.
Ch. Gounod: Judex af Oratoriet „Mors et Vita“.
P. Heise: Menuet af Op. „Drot og Marsk“.
W. A. Mozart: Præstekor af Op. „Tryllefløjten“.
C. E. F. Weyse: Hyrden græsser sine Faar.
 Cello Solo.
C. W. Glück: Kor af Op. „Orpheus“.
C. E. F. Weyse: Hvi synges evigt om Spartaner.
E. Hornemann: Bøn for Danmark.
 (Med Orgel- og Pianoakkomp.).

Sangprogram.

- C. E. F. Weyse*: Til vor lille Gerning ud.
C. J. Hansen: Du friske danske Bøgelund.
C. E. F. Weyse: Duftende Enge og kornrige Vange.
J. P. E. Hartmann: I Vaaren knoppes en Lind saa grøn.
Dansk Folkemelodi: a. En yndig og frydefuld Sommertid.
 b. Alle Mænd skulde ud at ride.
C. E. F. Weyse: To om at vandre, da vil Vejen lettes.
C. Bellman: a. Så lunckar vi så småningom.
 b. En tungsindig Mand.
C. C. Hofmann: Hvor blev Guds Jord et dejligt Sted.
-